

עפ"ג 33865/02/15 - מדינת ישראל נגד משהור משאהרה

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 33865-02-15

לפני כבוד השופט רפי כרמל, אב"ד

כבוד השופט כרמי מוסק

כבוד השופטת שירלי רנר

המערערת

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

המשיב

משהור משאהרה

ע"י ב"כ עוה"ד ג'ריס דחדולה

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט שמואל הרבסט) מיום 29.1.15 בת"פ 54456-01-13.

כללי

1. המשיב הורשע על יסוד הודאתו בעבירות לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975: ניכוי מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך בנסיבות מחמירות; ומסירת דו"חות הכוללים ידיעות כוזבות במטרה להתחמק מתשלום מס. על המערער הוטל מאסר על תנאי וקנס.

הערעור מופנה כנגד קולת העונש.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, המשיב הינו מנהלה a חברת א.מ. משאהרה בע"מ, העוסקת בשיפוצי מבנים ותחזוקתם שהועמדה לדין במסגרת אותו כתב אישום (להלן: החברה). החברה הגישה באמצעות המשיב דוחות תקופתיים הכוללים ידיעות כוזבות בנוגע לחודשים 9-10/2009 ו- 11-12/2008, בהם ניכתה מס תשומות בסך של 272,712 ₪, על סמך חשבוניות מס פיקטיביות על שם חברה אחרת, שלא ביצעה ולא התחייבה לבצע עסקאות עם החברה והמשיב.

הערעור - טענות הצדדים

3. לטענת המערערת, העונש שנגזר על המשיב הינו עונש מקל ביחס לחומרת העבירות שביצע, וביחס לעובדה כי

עמוד 1

מדובר בעבירה מתמשכת. כמו כן, לחובת המשיב נזקף עברו הפלילי. נטען כי מתחם הענישה בעבירות אלה ביחס לסכומי מס שהועלמו בטווח שבין 192,000 ₪ לבין 365,000 ₪, אמור לנוע בין מאסר בעבודות שירות למאסר בפועל, בנוסף לעונשים של מאסר על תנאי וקנס, שכן, גובה הנזק הנו בין השיקולים לקביעת העונש. במסגרת מתחם זה, תוך שיש להתחשב בהסרת המחדל על ידי המשיב, העונש הראוי במקרה דנן הוא 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות. לעמדת המערער, שגה בית משפט קמא בקבעו את מתחם הענישה באופן המושפע מהסרת המחדל, במקום להתחשב בכך כנסיבה לגזירת העונש בתוך המתחם לו טענה. בנוסף, המאשימה טענה כי סכום הקנס שהושת על המערער נעדר אלמנט הרתעה מלשוב ולבצע עבירות מס. באה הפניה לפסיקה הקובעת שהסרת המחדל היא שיקול לפי סעיף 40 יא' לחוק העונשין, נסיבה שאינה קשורה לביצוע העבירות, מדובר בכספים שממילא מגיעים לקופת המדינה, ואילו בענייננו ניתן לכך משקל מכריע. באשר לחלוק הזמן, נטען כי במקרים דומים של חלוק זמן, הוטלו עונשי מאסר בפועל או בעבודות שירות, ומכל מקום, אין מקום בעבירות ממין זה הכוללות כוונה, לקבוע רף תחתון של מאסר מותנה.

4. ב"כ המשיב טען מנגד כי בדיון בבית משפט קמא לא טענה המאשימה למתחם ענישה כפי שהיא טוענת במסגרת הערעור. נטען כי במקרים דומים הוטלו עונשים שכללו מאסר מותנה. עוד נטען כי מלכתחילה הוגש כתב אישום חמור הרבה יותר, ובסופו של דבר, תיקים בהיקף של 270,000 ₪, הסתיימו בכופר. כמו כן, מדובר בתקופה קצרה יחסית, כארבעה חודשים, וכלל הנסיבות מאפשרות סיומו של ההליך בתשלום כופר, הליך שנמנע מהמשיב, לאור היקפו של כתב האישום המקורי. בית משפט קמא גם נתן דעתו לכך שכתב האישום הוגש באיחור רב. לענין הסרת המחדל נטען כי המדינה מפחיתה משמעותית מכך שהסרת המחדל המקפלת בחובה חרטה. המשיב לקח הלוואה לצורך כך ושליחתו למאסר תמנע סילוק ההלוואה. כמו כן, המשיב הוא אב לילדה פגועה והמשיב הוא היחיד המסוגל לקחתה לטיפול. באה הפניה לפסיקה במקרים דומים שכללה מאסר מותנה, קנס, ולעיתים מאסר בעבודות שירות.

דיון

5. דין הערעור להתקבל.

לזכותו של המערער יש לזקוף את הודאתו במיוחס לו, שהובילה לחיסכון בזמן שיפוטי וייעול ההליך. כמו כן, המשיב מטופל בביתו, הסובלת מפיגור קל. לחובתו של המערער ניצבת חומרת העבירות שביצע. נוכח מהותם של מעשי העבירה, היקפם ומספר החודשים בהן התבצעו, נהיר כי המשיב ביצע את מעשיו לאחר תכנון מראש, ולא באופן ספונטני או אקראי, ומדובר בעבירה מתמשכת ולא במעידה רגעית וחד פעמית. הפסיקה קוראת להחמרה בענישה על עבירות אלה, נוכח חומרתן, הנזק שהן מסבות לאוצר המדינה, קלות ביצוען והקושי בחשיפתן, ולהטלת עונשי מאסר בפועל וקנסות כבדים, משיקולי גמול והרתעה אפקטיבית - אישית וכללית, אשר גוברים בדרך כלל על נסיבות אינדיבידואליות. עבירות המס הן חלק מהעבריינות הכלכלית המכוונת לפגוע בציבור בכללותו, הן שקולות לשליחת יד בקופה הציבורית, משבשות את פעילותו התקינה של מנגנון גבית המסים, פוגעות במשק המדינה ומערערות את אמון הציבור בערך השוויון בנשיאה בנטל המיסים (ר': ע"פ (מחוזי י-ם) 4003/07 "יגיל" שירותי שמירה וניקיון (1997) בע"מ נ' מ"י) (2007), (פורסם בנבו)) שאושר על ידי ביהמ"ש העליון ברע"פ 10945/07 (שניתן בשנת 2008)). אין להתעלם מכך שהמשיב ריפא את הנזק שנגרם לקופה הציבורית כתוצאה ממעשי העבירות שביצע בשלמו את מלוא המס החסר, שגובהו הגיע לסכום של כ - 300,000 ₪, ובכך הסיר את המחדל, פעל לתיקון תוצאות העבירה, לקח אחריות על מעשיו והביע, הלכה למעשה, חרטה על ביצוע העבירות. אך על ענין זה למצוא ביטוי במסגרת מתחם הענישה המקובל בעבירות

אלה, ולא מחוצה לו. הכלל הוא כי על אף חשיבות השיקול של הסרת המחדל בעבירות מס - אין להפריז בהכרח במשקל המוענק לו. בסופו של דבר אין מדובר במעשה חסד שעשה הנאשם, אלא בפירעון מה שניתן היה לגבות ממנו גם בדרכים אחרות (רע"פ 5872/14 אלון ירון נ' מדינת ישראל (2014) (פורסם בנבו)). במקרה דנן, העבירות נשוא כתב האישום בוצעו לפני כשש שנים, וכתב האישום הוגש כארבע שנים לאחר ביצוען. עיון בפסיקת בתי המשפט מלמד, כי במקרים בהם סכום המס שנגזל מקופת המדינה היה קרוב לסכום המס במקרה דנן, וחלפו מספר שנים מעת ביצוע העבירה, הוטלו, לרוב, עונשים של ששה חודשי עבודות שירות (ר': (ענין יגיל, לעיל; רע"פ 4937/08 דניאל סלהוב נ' מדינת ישראל, (2008) (פורסם בנבו); עפ"ג (מחוזי מרכז) 8—12418-07 מדינת ישראל נ' עארף נאסר (פורסם בנבו); עפ"ג (מחוזי ים) 11135-07-12 שואהין חוסיין נ' מדינת ישראל (2012) (פורסם בנבו)); עפ (מרכז) 31531-04-14 קריצ'בסקי נ' מדינת ישראל (2014) (פורסם בנבו), והפסיקה הנסקרת בו). לפיכך, עונש המאסר על תנאי, שנגזר על המשיב, חורג לקולה ממתחם הענישה ולא נכלל בו. העונש שנגזר על המשיבים אינו מבטא כהלכה את עקרונות ההלימה, הגמול וההרתעה ומצדיק התערבות ערכאת הערעור.

אשר-על-כן, הערעור מתקבל. בנוסף לעונשים שהוטלו על המשיב, ירצה המשיב עונש מאסר בפועל לתקופת חודשיים. במידה שהמשיב ימצא מתאים, ירוצה העונש בדרך של עבודות שירות.

ניתן היום, י"ד אייר תשע"ה, 03 מאי 2015, בנוכחות ב"כ המערערת, ב"כ המשיב והמשיב עצמו.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

רפי כרמל, שופט